

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 05-03-2021 r.

**Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk**

II.519.1590.2020.PS

**Pan
nadinspektor Paweł Dzierżak
Komendant Stołeczny Policji
ePuap**

Szanowny Panie Komendancie!

W nawiązaniu do wcześniejszej korespondencji, dotyczącej zatrzymania w dniu 30 października 2020 r. na autostradzie w rejonie Pruszkowa działaczy Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Inicjatywa Pracownicza –

uprzejmie informuję, iż Rzecznik Praw Obywatelskich zapoznał się z postanowieniem z dnia 26 stycznia 2021r. sygn. akt II Kp 723/20 Sądu Rejonowego w Pruszkowie w sprawie zażalenia pełnomocnika wskazanych osób na zatrzymanie.

Postanowieniem tym Sąd Rejonowy orzekł prawomocnie i ostatecznie, że czynności podjęte przez funkcjonariuszy Policji wobec , polegające na zastosowaniu wobec nich środków przymusu bezpośredniego a następnie pozbawieniu wolności poprzez przewiezienie do Komendy Powiatowej Policji, gdzie pozostawali przez kilka godzin nie mogąc samodzielnie, zgodnie ze swoją wolą decydować o miejscu swojego pobytu, stanowiły w istocie zatrzymanie. Zatrzymanie to Sąd uznał za nielegalne, niezasadne i nieprawidłowe.

W uzasadnieniu powołanego postanowienia Sąd Rejonowy w Pruszkowie wskazał na szereg nieprawidłowości, jakich dopuścili się funkcjonariusze Policji.

W szczególności Sąd stwierdził, że nie zachodziły żadne okoliczności wymienione w art. 244 § 1 k.p.k. lub art. 15 ust 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, które mogłyby uzasadnić zatrzymanie

Nie ma bowiem żadnych przesłanek przemawiających za tym, że istniało uzasadnione przypuszczenie, że osoby te popełniły przestępstwo, a jednocześnie zachodziła obawa ich ucieczki lub ukrycia się albo zatarcia śladów przestępstwa bądź też aby nie można było ustalić tożsamości zatrzymanych albo istniały przesłanki do przeprowadzenia przeciwko nim postępowania w trybie przyspieszonym lub też aby zatrzymane osoby stwarzały oczywiste i bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego lub mienia.

Jako kolejne uchybienia w działaniach funkcjonariuszy Sąd wskazał: nie sporządzenie protokołu zatrzymania, nie poinformowanie zatrzymanych o przyczynach zatrzymania i o przysługujących im prawach, w tym o prawie do skorzystania z pomocy adwokata lub radcy prawnego, do korzystania z bezpłatnej pomocy tłumacza, jeżeli nie władali w wystarczającym stopniu językiem polskim, do złożenia oświadczenia i odmowy złożenia oświadczenia, do otrzymania odpisu protokołu zatrzymania, do dostępu do pierwszej pomocy medycznej oraz o prawach wskazanych w art. 245, art. 246 § 1, jak również o treści art. 248 § 1 i 2 k.p.k.; zatrzymani nie zostali także wysłuchani.

Stwierdzenie przez Sąd nielegalności, niezasadności i nieprawidłowości zatrzymania

oraz skala nieprawidłowości w czynnościach policjantów, podejmujących interwencję wobec tych osób uzasadniają dokonanie oceny postępowania funkcjonariuszy Policji z punktu widzenia naruszenia zasad dyscypliny służbowej.

W myśl art. 132 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360 ze zm.) policjant odpowiada dyscyplinarnie za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu dyscypliny służbowej lub nieprzestrzeganie zasad etyki zawodowej. Z art. 132 ust. 3 pkt 4 ustawy o Policji wynika natomiast, że naruszenie dyscypliny służbowej polega na przekroczeniu uprawnień określonych w przepisach prawa. Okoliczność przekroczenia tych uprawnień została stwierdzona prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Pruszkowie (sygn. akt II Kp 723/20) i w związku z tym nie wymaga dalszego uzasadnienia.

Niezależnie od wskazanych przez Sąd uchybień przepisom proceduralnym zawartym przede wszystkim w Kodeksie postępowania karnego omawiane orzeczenie w sposób niewątpliwy oznacza, że doszło do naruszenia wolności osobistej osób zatrzymanych określonej w art. 41 ust. 1 Konstytucji RP, zaś interweniujący policjanci naruszyli fundamentalną w demokratycznym państwie prawa zasadę wyrażoną w art. 7 Konstytucji, zgodnie z którą organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

W tym kontekście podkreślić należy, że zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji policjanci w toku wykonywania czynności służbowych mają obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka.

Z art. 27 ust. 1 ustawy o Policji zawierającego rotę ślubowania wynika z kolei, że funkcjonariusz Policji ślubuje przede wszystkim służyć wiernie Narodowi i chronić ustanowiony Konstytucją porządek prawny, który obejmuje również sferę konstytucyjnych wolności przysługujących jednostce. Niedopełnienie tego obowiązku wynikającego ze złożonego ślubowania stanowi także naruszenie dyscypliny służbowej wymienione *expressis verbis* w treści art. 132 ust. 3 pkt 1 ustawy o Policji.

W sprawie tej zachodzą więc ustawowe podstawy uzasadniające pociągnięcie funkcjonariuszy Policji do odpowiedzialności za popełnione przewinienia dyscyplinarne.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, działając na podstawie art. 15 ust. 1 w zw. z art. 14 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity w Dz.U. z 2020 r. Poz. 627) wnoszę o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec funkcjonariuszy, którzy w dniu 30 października 2020 r. na autostradzie w rejonie Pruszkowa dokonali zatrzymania:

oraz o poinformowanie Rzecznika o wynikach tego postępowania.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/